

We zijn geneigd om dat wat we niet willen zien, bedekt te laten.

Vanuit de wens dat als je het niet ziet, het er ook niet is.

Wat niet weet, wat niet deert.

Het is een hardnekkige neiging,
want keer op keer blijkt het omgekeerde waar.

Dat wat we bedekt laten, negeren, niet onderzoeken,
slaat vroeg of laat, maar altijd, toe.

Het geldt voor de geest:
hoe minder zicht we hebben op onze kwetsbaarheden en patronen,
hoe groter de greep die zij op ons hebben.

Het geldt voor het lichaam:
hoe langer we structurele klachten negeren,
hoe ingrijpender doorgaans de behandeling.

Maar het gaat ook op voor de wereld waarin wij leven.

Dames en heren, thuis en in de zaal,

Laatst was ik uitgenodigd bij een congres,
een initiatief voor de Verenigde Naties, gericht op de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen.
Het event zou in NY zijn, het werd Zoom.

Dus niet in het VN gebouw, maar op mijn bloedhete zolderkamer.

Wel een net overhemd aan, en een spijkerbroek daaronder.

Tijdens dit congres werd nog eens aangehaald dat we op dit moment te maken hebben met drie crises:

De klimaatcrisis

De pandemie en haar sociaaleconomische gevolgen

En als derde, de maatschappelijke ongelijkheid,

de roep, in sommige landen schreeuw, om meer inclusiviteit.

Het valt op:

allemaal crises voortgekomen omdat we de ogen ervoor gesloten hielden.

En nog steeds zijn er mensen die ze negeren, bagatelliseren of zelfs ontkennen.

Hier ligt een essentiële rol voor ons als Erasmus Universiteit Rotterdam.

Het is onze taak om te exploreren wat ís, juist ook wat niet gezien wordt.

Dat is hoe we impact maken.

Als wetenschappelijk instituut proberen we wat we niet wisten, te weten te komen.

Om wat we niet zagen,

met bewijs zichtbaar te maken.

Zo helpen we oplossingen te vinden, en stimuleren we het debat.

Met de TU Delft en haven van Rotterdam werken we bijvoorbeeld aan de energietransitie.

En geweldig, al onze wetenschappers die zowel medisch als maatschappelijk-economisch onderzoek doen naar Covid.

Daarnaast zien we het als onze maatschappelijke taak om elke jongere in Rotterdam dezelfde kansen te geven. Vandaar ons outreach-programma, samen met scholen in de regio.

Maar het gaat niet alleen om de grote veranderingen, het kleine telt ook. In deze moeilijke tijd hebben we mooie initiatieven gezien van studenten, die het leed van Rotterdammers verzachten. Kleine acties, zoals een praatje met eenzame ouderen, waardoor zij zich geholpen en weer gezien voelen.

En we pakken als instituut de leiding. Vorig jaar sprak ik over *studenten welzijn*. Daar hebben we veel aan gedaan de afgelopen periode, zeker in deze crisistijd. We willen graag dat je je veilig voelt, gesteund voelt. Als student sta je er niet alleen voor.

Maar dat leiderschap gaat over meer. Leren kan niet zonder fouten te maken. Tegelijk houden we in Nederland niet zo van falen. Falen houden we liever uit het zicht.

En ook als universiteit zien we de vitale functie van falen te weinig.
Daar moeten we iets aan doen.

Zelf ben ik op de middelbare school van 3 VWO teruggezet naar 4 HAVO.

Het kostte me daarna nog 3 jaar om m'n HAVO af te ronden.

Een moeilijke periode, het voelde als falen.

Terugkijkend is het een belangrijke ervaring voor me geweest.

Het leerde me om me niet te vergelijken met anderen,
maar mijn eigen pad te maken.

Falen confronteert en relativeert.

Het geeft nieuwe inzichten.

Het maakt wendbaar en zelfbewust.

Bieden we onze studenten meer ruimte om te falen,

leggen we een goede bodem voor hun verdere ontwikkeling en voor onze wetenschappelijke en maatschappelijke toekomst.

Exploreren wat niet gezien wordt,
that's how we make minds matter.

Het creëert de openheid om ons te verbinden.

Ook in deze tijden.

Want Desiderius Erasmus zei het al:

Space divides bodies. Not minds.